

„Pietrele istoriei vorbesc...”

...am pămintean...
...să înghită...
...ce...
...le locuim...
...faptă neam...
...făcut slugi și robi...
...de-a rindul...
...venetici și barbati...
...Pă...
...mintune pline de frumuseți...
...Legății...
...roman le-a brăzdat...
...oară, și din care brațe ro...
...mănești au stors...
...comori ascunse, le-au luat...
...ne-au lăsat săraci și cerșe...
...tori. Și pînă...
...rodul...
...nunciile noastre de la ei am...
...mîncat-o și apa din stîncile...
...noastre de la ei, am băut-o...
...Ne-au luat slujbașii, mari...
...și mici, și i-au înlocuit cu...
...străini de sufletul nostru...
...au luat comunele noastre și...
...le-au alipit la străini, ca...
...să n-avem oameni de-aj noș...
...tri care să ne spună lumii...
...dovezile, — ne-au impestri...
...triat cu străini, ca să nu...
...zicem că pămîntul nostru e

romănesc — orașele în care...
...se scurg bogățiile și lumina...
...ni le-au luat, să rămînem...
...tot cerșetori și în întineric...
...— ne-au luat școlii romănești...
...unde și numai cînd au pu...
...tut, ca să ne zică neînviați...
...și dobitoci, — în toate col...
...țișoarele ne-au fericit cu...
...școli străine și în toate șco...
...lile romănești ne-au fericit...
...cu limbă străină, s-o învețe...
...copilașii înainte de a ști...
...vorbi limba maicii lor, ca...
...să nu zicem că limba noas...
...tră dulce e cea romănească...
...Silitu-ne-au să ne rugăm...
...Ție Tată, în limba lor...
...Nesfîrșite au fost suferin...
...țele noastre. Părinte al...
...tuturori Lung a fost drumul...
...Golgotel, căci i-am bătătorit...
...de veacuri!
...Părintele nostru Dacă...
...n-a putut trece de la noi a...
...cest pahar al suferințelor, ca...
...să nu-l bem, facă-se vo...
...la Ta: Fă-ne părtași în...
...vierii de veci!”
...Fragment din editoria...
...ziarului „Românul” (Arad)...
...din 29 noiembrie 1918

— Domnul Barbu, Membru...
...al Unirii pe care i-au avu...
...t românii din toate prov...
...vinciile istorice romănești...
...ne este prezentat acum...
...cel mai adesea, prin vizita...
...nea polemicii politice din...
...secolele XIX-XX. Nu credeți...
...că un rol mai mare ar tre...
...bul să-l revină arheologiei...
...în această controversă a istoriei...
...moderne și contemporane?
...— Arheologia constituie...
...baza de pornire a ceea ce...
...reprezintă coloana istoriei...
...unui popor. Arheologia romă...
...nească a demonstrat și demon...
...strează din plin unitatea de...
...cultură materială și spirituală...
...a poporului român în spațiul...
...său istoric și geografic de...
...formare de la începuturile...
...sale și pînă în perioadele...
...mai apropiate de zilele noastre...
...Citindu-l pe un faimos istoric ameri...

can și spune că „pietrele...
...vorbesc” foarte grațios despre...
...continuitatea și permanența...
...românilor.
...— Din surse orale cunos...
...cose că în „Istoria Transilvaniei”,...
...apărută în Ungaria, se fac referin...
...și la
...Interviu cu MIRCEA BARBU, șeful...
...secției istorie a Muzeului județean...
...Arad
...cercetările arheologice din...
...județul Arad, evaluându-se ca...
...neconcludente dovezile continui...
...tății românilor din aceste locuri...
...pînă la venirea ungarilor. Dumnevoastră...
...care sînteți citat în această carte...
...ați polemizat în vreo fel cu autorii...
...ei?
...— Nicu măcar nu am avut posibi...
...litatea de a ține în mîna această...
...carte. Din ceea ce mi-au spus alții...
...am înțeles că unca aprecieri

stai favorabile cercetărilor...
...din zona arădeană, dar și că se...
...consideră ca neconcludente, unele...
...cercetări. O asemenea opinie s-a...
...format, probabil datorită faptului...
...că, în general, publicațiile muze...
...zeelor apar mai rar, descoperirile...
...mai importante ajungînd la cunoștin...
...ța specialiștilor și publicului, mai...
...tîrziu. Un motiv foarte serios în...
...conturarea unor asemenea opinii...
...este și acela că în ultimii 10-15...
...ani, noi, istoricii români, am avut...
...un schimb defectuos și greșit de...
...publicații și întîlniri cu colegii...
...din Ungaria, Iugoslavia sau Cehoslo...
...vacia, țări care ne interesează în...
...mod deosebit în privința cercetă...
...rilor arheologice.
...— Ce descoperiri din
...LAVINIA STOICU
... (Cont. în pag. a III-a)

Adevărul

Cotidian Independent al județului Arad
ANUL II Nr. 247 Marți, 20 noiembrie 1990 4 pagini — 2 lei

Un nou pas al Aradului spre Casa comună europeană: sîmbătă, prefectul județului Arad, domnul Gheorghe Gârbovan și conducătorul delegației provinciei Taranto, Italia, domnul Annicchiarico Cosimo au semnat Protocolul de înfrățire a celor două regiuni. Foto: M. CANCIU

„Imaginea României în lume ar putea fi schimbată mult în bine“

Declarațiile domnului senator HOSSZU ZOLTAN (U.D.M.R.), membru al Comisiei parlamentare de anchetă a evenimentelor din 13-15 iunie
• Despre „coloratura” politică a Comisiei parlamentare de anchetă • Peste 400 de persoane audiate pînă acum • Primul-ministru și președintele României în fața comisiei de anchetă? • Aspecte încă insuficient elucidate • Unul sau mai multe rapoarte? • În cel mult 30 de zile — concluziile comisiei despre cele petrecute la București în 13-15 iunie a.c.
— Domnule senator, nu doar evenimentele în sine, petrecute la București în perioada 13-15 iunie a.c., ci și activitatea comisiei parlamentare instituită pentru a stabili cauzele și responsabilitățile pentru evenimentele respective a stîrnit, și continuă să stîrnească, un interes deosebit atât în țară cît și în străinătate. Fără îndoială, dorința opiniei publice ca raportul co-

Convorbire la „Vatra Romănească” (I)

— Domnule doctor Liviu Moldovan, deși știu că sinteți prim-vicepreședinte al filialei arădene a Uniunii Naționale „Vatra Romănească”, vi s-ar părea nefiresc ca la începutul dialogului nostru să vă întreb: ce este de fapt „Vatra Romănească”?
— Nu mi se pare nefiresc, fiindcă întrebarea și-au pus-o și alții. Este însă bine să se știe că fiecare națiune care se respectă are o asociație de cultură care să statueze și să exprime în lume spiritualitatea, ființa sa națională. Asemenea societăți există și în Anglia, Franța, Germania etc. Mai mult, ele au filiale și la noi, vezi Casa Schiller la București, apoi Biblioteca Franceză și toate celelalte.
— Vreți să dați de înțeles că o asemenea uniune, cum e „Vatra”, nu este o invenție romănească?
— Exact.
— Și totuși, „Vatra” nu este privită de toată lumea cu ochi buni.
— Poate pentru că s-a născut în acel vid de putere, de după Revoluție, cînd anumite grupări, ce se manifestau chiar în Transilvania, adică în vatra ontogenezei neamului romănesc, atentau la demnitatea ființei noastre naționale. Și pentru că a luat imediat atitudine și a militat ferm pentru respectarea statutului ființei romănești în această vatră. Altfel, programul „Vetrei Romănești” este foarte generos și are ca scop fundamental propășirea

stăru de cultură a poporului român, rezervîndu-și însă dreptul de intervenție politică la organele de decizie, atunci cînd se observă o pregnantă lezare a demnității sau intereselor românilor.
— Ce rol acordăți culturii în raporturile internaționale?
— Nivelul crescut de cultură al oamenilor permite ca lumea să se exprime prin dialog, să renunțe la rezolvarea diferendelor pe calea armelor sau chiar cu bîta. Tocmai de aceea, spunea, „Vatra Romănească” își propune, conform statutului său, ridicarea nivelului de cultură la români, retrovizarea lor la rosturile firești, conștientizarea virtuților ființei noastre naționale. Fîndcă poporul nostru este deosebit de potent, de înzestrat.
— Care sînt argumentele dumneavoastră?
— Să ne amintim că poporul român s-a format într-o perioadă în care creștinismul se extindea în această parte a continentului și, firesc, procesul de ontogeneză a recepțat influențe ce s-au dovedit esențiale pentru structura noastră. Pentru aceasta, neamul romănesc este blajin, tolerant, cu credință în Dumnezeu. Sînt trăsături nobile, dar acest lucru ne-a și dăunat de-a lungul secolelor cînd popoare cu un acut simț

Discuție consemnată de TRISTAN MIHUȚA (Cont. în pag. a III-a)

Grevă la I.O.I.?

Din partea Comitetului de inițiativă al Sindicatului Liber Independent I.O.I. Arad am primit spre publicare următoarele: „Avînd în vedere faptul că nu s-a dat curs cererii înaintate de DIEEMP București și la Guvernul României, la data de 07.11.1990 în care am solicitat o comisie de specialitate pentru elucidarea problemelor prezentate, vă comunicăm: Sindicatul Li-

ber Independent IOI Arad hotărăște declanșarea unei greve începînd cu data de 21.11.1990 în cazul în care comisia solicitată nu se va prezenta”.
Deci, dacă nu vine comisia, de mîine grevă.
Vom încerca să vă ținem la curent cu desfășurarea acestui eveniment în următoarele numere ale ziarului nostru.
M. T.

Audiențe la birourile Senatorilor

Așa cum s-a mai anunțat, în fiecare județ au luat ființă birourile senatoriale, unde cetățenii se pot adresa pentru audiențe în cele mai diverse probleme. După ce în numărul nostru de vineri am prezentat programul de audiențe al domnului senator Hosszu Zoltan (U.D.M.R.) iată astăzi și programul de audiențe la cabinetul domnului senator Radu Homescu: marți, miercuri și joi, între orele 8-18, în prezența sefului de bi-

rou senatorial: vineri și sîmbătă între orele 8-13 în prezența domnului senator. Cabinetul domnului senator Radu Homescu (FSN) se află în clădirea prefecturii județului, camera 86, iar al domnului senator Hosszu Zoltan în aceeași clădire, camerele 83-84.
De asemenea, la Ineu, în sediul Primăriei, se află biroul domnului senator Ioan Baboș. (F.S.N.)
M. T.

MIRCEA CONTRAȘ (Cont. în pag. a III-a)

Nașterea Irga — ilustru savant, profesor și patriot

Memorăm în această lună noiembrie cinci decenii de la nașterea tragică a moarte a ilustru savant, profesor și patriot Nicolae Irga...

În această energie creatoare nestăvilită, la loc de cinste se situează cele peste 40 de volume de documente, care au devenit pentru istorici o comoară inestimabilă...

50 de ani de la tragica sa moarte

Irga a căutat să stabilească locul românilor în istoria universală, alcătuiind o istorie a românului în zece volume. Iar cunoștințele deosebite de vaste pe care le-a stăpinit...

Printre-o muncă titanică, Nicolae Irga ne-a lăsat peste 1250 de lucrări (brosuri și cărți) dedicate istoriei naționale și universale...

pectivă și capabil să producă, în sprijinul expunerii sale, cele mai neașteptate exemple din istoria națiunii respective...

Evocându-l astăzi ca un strălucit om de știință și un înflăcărat patriot, să mai arătăm că a stat în fruntea intelectualilor care au apărat țărâna noastră în 1907...

La comemorarea a cinci decenii de la tragica sa moarte, Irga continuă să ne fascineze prin forța operelor și conștiinței lui morale...

EMIL ȘIMANDAN

„Pietrele istoriei vorbesc...”

(Urmare din pag. 1)

cadru șantierelor arheologice din zona arădeană reliefează mai spectaculos continuitatea daco-românului în decursul primului mileniu al erei noastre...

noăsterea civilizației materiale și spirituale a populației românești și chiar a populațiilor alogene...

Cum sint integrate rezultatele și concluziile cercetărilor arădene într-o viziune de ansamblu a cercetării arheologice naționale...

Sesiunea națională de rapoarte privind rezultatele cercetărilor arheologice din anul 1989, ce a avut loc la Arad la începutul lunii iunie a.c. impresionează...

Se știe că arheologia demonstrează concluziv originea occidentală a culturii materiale și spirituale a populației care a trăit în spațiul de astăzi al României...

Intrarea în Europa? În că de la începuturile sale ca știință, arheologia românească a demonstrat că „sintem în Europa”...

Vă mulțumesc!

De la C.E.C.

La tragera la sorti pentru trimestrul III 1990 a libretelor de economii cu dobândă și câștiguri în autoturisme, județului Arad și revin următoarele numere de librete câștigătoare:

702-1-315552; 702-1-316767; 702-1-355726; 702-1-356633; 702-1-391868; 702-1-392612; 702-1-405136; 702-1-405471; 702-204-11717; 702-204-11994; 702-208-16121; 702-208-16513; 702-219-11750; 702-220-1813; 702-224-3889; 702-254-84.

Important

Vineri, 16 noiembrie, în jurul orei 20, pe Calea Aurel Vlaicu, în dreptul trecerii de pietoni de la C.P.L., a fost accidentală o femeie în vârstă de 55-60 ani, mică de statură,

TELEVIZIUNE

Marti, 20 nov. 1990 TVR 9,00 Video-satelit 10,00 Actualități 10,10 Horoscopul zilei 10,20 Avangardă 10,30 Interferențe (reclame) 11,35 Caleidoscop celtic 13,00 Studioul de literatură (reclame) 14,00 Actualități 14,10 Medicină pentru toți 14,30 Casa și grădina 14,50 Preuniversitară 15,30 Teleșcoală 16,00 Muzică pentru toți 16,00 Dialog cu iubitorii muzicii ușoare 16,20 Conviețuirii 17,05 Festivalul de artă — Sibiu 1990 17,25 Voi moșilor, munților Producție a studiourilor de film TV, Documentar artistic 17,50 Lumea ideilor. Impactul social al tranziției spre economie de piață 18,29 Prețul liberalizării prețurilor 18,45 Studioul slagărilor 19,00 Puncte de vedere. Astăzi: Guvernul 19,40 Desene animate 20,00 Actualități 21,00 Cronica Parlamentului 21,15 Telematematica: Grand Hotel (film american) 23,10 Actualități 23,20 Salut prietenilor BUDAPESTA I: Detectivul — film german (reclame) 10,50 Știri 10,55 Jurnalul parlamentului 17,30 Știri 17,40 Cronica panonă 17,55 Emisiune în limba sârbă-croată 18,25 Maestrul animaliei 18,55 Emisiune economică 19,10 Documentar 20,10 Desene 20,30

slabă, care avea în mână o plasă cu ouă. Internată la spital, persoana a decedat duminică seara, fără ca între timp să i se stabilească identitatea. Cine poate da relații este rugat să se adreseze Poliției arădene, la telefon 11020, interioare 253 sau 270.

Teledifuziune 21,05 Moștenirea familiei Guldensburg 21,55 Studio 90 22,55 Jurnalul parlamentului 23,25 A fost odată... 0,55 Știri, BBC.

Miercuri, 21 nov. 1990 TVR 9,00 Video-satelit 10,00 Actualități 10,10 Horoscopul zilei 10,20 Avangardă 10,30 Oameni de limbă noi. Emisiune pentru handicapați 11,10 Film serial (reclame) Verdi, op. 7 12,00 Ora de muzică 13,00 Jazz-Magazin 14,00 Fotbal: Farul — Universitatea Cluj (divizia A) 15,50 Tragera Prono-Expres 16,00 Muzică pentru toți 16,20 Forum 16,45 Din viața publicității săptămânale. Azi, „Baricada 17,00 Studioul „E”. Liberalizarea prețurilor: întrebări și răspunsuri 17,40 15-16-17-18 — emisiune pentru tineret 18,20 Reflector 18,45 Recital: Studioul de muzică veche al Radioteleviziunii 19,00 Puncte de vedere. Astăzi: Opoziția 19,40 Desene animate 20,00 Actualități 21,00 Cronica Parlamentului 21,15 Roman folclor: Anna Karenina — op. 3 22,10 Universal cunoașterii 22,55 Prezentă românești. Eveniment artistic la New York 23,20 Ecranul 0,00 Actualități 0,05 Pro Muzică: Seară de balet: „Doamna cu călețul” după o novelă, cu același titlu de A.P. Gheorghiu.

Imaginea României în lume...

(Urmare din pag. 1)

be, persoane care au fost victime ale evenimentelor din 13-15 iunie. Audierile s-au făcut atât în cadrul subcomisiilor, unde au fost ascultate până acum depozitiile a peste 400 de persoane, cât și în plen, unde au fost audiate personalitățile politice și conducătorii unor instituții...

sintetizarea acestuia și formularea concluziilor. — Se vorbește tot mai insistent de posibilitatea audierii primului-ministru și a președintelui României în fața comisiei parlamentare... — Într-adevăr, chiar în cursul acestei săptămâni comisia urmează să hotărăască dacă domnii Ion Iliescu și Petre Roman vor fi audiați, și când anume...

— Dacă ele vor diferi substanțial, fără posibilitatea ajungerii la un consens, s-ar putea să se recurgă la prezentarea unor rapoarte separate. Indiferent însă de forma în care raportul va fi prezentat, important e ca acesta să fie temeinic și adevărat. Altfel, Europa va continua să rămână departe de noi, însăși primirea României în Consiliul Europei fiind influențată de acest raport...

Convorbire la „Vatra Românească”

(Urmare din pag. 1)

al dominației au venit peste noi, au stat aici, au fost stăpîni, dar nu ne-au învins și nu ne-au asimilat. Or, această capacitate de a supraviețui oricărei năpaste, în condițiile unui climat fizic cu mari variații de temperatură, și al unui relief variat, a conferit românului calități remarcabile.

de români, fiindcă nu trebuie să-i uităm pe cei răspîdiți în lume. Și tocmai în această direcție își propune să acționeze „Vatra Românească”. — Domnule Liviu Moldovan, este „Vatra Românească” dușmanul U.D.M.R.-ului? — Nu. Dimpotrivă, noi ne pronunțăm pentru toleranță, pentru dialog, înțelegere și conviețuire pașnică...

acordă culturii, educației. — Legal, de acest aspect, v-aș întreba cum vede un reprezentant arădean al „Vetrei Românești” problema învățămîntului în limba maghiară? — Granițele existente în Europa fac ca multe etnii să trăiască împreună în cadrul unei țări. Dar eu nu știu de existența unei facultăți cu limbă de predare germană în Franța, sau invers, ca să nu vorbim de S.U.A. Deci, învățămîntul superior trebuie să folosească o singură limbă, cea a statului respectiv...

